

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

IEA smanjila procenu rasta tražnje za naftom ove godine

Neke zemlje EU traže bolje izveštavanje o uvozu ruskog gasa

„Snaga Sibira 2“ će značajno uzdrmati tržište

Sijarto: Veto na sankcije EU Rusiji, ako nema izuzeća kupovine ruske nafte

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

Transnafta

Udruženje naftnih kompanija Srbije

PETROL

Energija za život

SNOGA

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

ASSOCIATION OF GEOPHYSICISTS AND
ENVIRONMENTALISTS OF SERBIA

SADRŽAJ

NAFTA

- IEA smanjila procenu rasta tražnje za naftom ove godine.....[OVDE](#)
- Vodeći naftaši će više investirati u 2025. ....[OVDE](#)
- BP: Rafinerijske marže uticale na pad profita u trećem kvartalu.....[OVDE](#)
- Rusija smanjuje popust na naftu, flota u senci prevozi najveći deo energenta.....[OVDE](#)
- Saudi Aramco prenosi fokus na azijska tržišta.....[OVDE](#)
- Nova libijska nafta smanjila cene energenata u Evropi.....[OVDE](#)
- IEA ostaje pri svojoj proceni vrhunca potražnje nafte i gasa do 2030. godine.....[OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent .....[OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- Države EU traže bolje izveštavanje o uvozu ruskog gasa.....[OVDE](#)
- Rusija može da preuzme 25 odsto tržišta LNG? .....[OVDE](#)
- Komesar EU upozorava: Svaki novi sporazum o ruskom gasu „opasan“ izbor.....[OVDE](#)
- „Snaga Sibira 2“ će značajno uzdrmati tržište.....[OVDE](#)
- IEA: „Poplava“ LNG kreće od 2026. godine.....[OVDE](#)

REGION

- SAD podržava Srbiju u smanjenju zavisnosti od ruskih energenata.....[OVDE](#)
- Sijarto: Veto na sankcije EU Rusiji, ako nema izuzeća kupovine ruske nafte.....[OVDE](#)
- Mađarska pregovara sa Gazpromom za dodatne količine gasa.....[OVDE](#)
- MOL i Turkish Petroleum Corporation potpisali memorandum o saradnji.....[OVDE](#)
- Novi aneks ugovora za novo postrojenje riječke rafinerije.....[OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu .....[OVDE](#)

Crude Oil Brent, NOV 18, 2024 – 0320 GMT – 74.38 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

IEA smanjila procenu rasta tražnje za naftom ove godine

Svetsko tržište nafte ide ka značajnom suficitu u novoj godini, saopštila je u utorak Međunarodna agencija za energetiku, prenosi **Reuters**.

Cene nafte su porasle poslednjih nedelja zbog zabrinutosti investitora da bi Izrael mogao da uzvрати na raketni napad Irana, velikog izvoznika nafte i članice OPEC-a, tako što će pogoditi njegova naftna postrojenja ili nuklearna postrojenja.

Međutim, IEA, koja upravlja hitnim zalihama nafte u industrijalizovanim zemljama, saopštila je da su javne zalihe veće od 1,2 milijarde barela i da su rezervni kapaciteti u OPEC+, koji čine Organizacija zemalja izvoznica nafte i saveznici poput Rusije, bili na istorijskim maksimumima. „Kako se razvoj snabdevanja odvija, IEA je spremna da reaguje ako je potrebno“, navodi agencija u mesečnom izveštaju od utorka.

„Za sada, ponuda i dalje teče, a u odsustvu većeg poremećaja, tržište se suočava sa značajnim suficitom u novoj godini. Takođe u izveštaju, IEA je dodatno smanjila svoju prognozu rasta globalne potražnje za naftom za ovu godinu, navodeći slabost u Kini, dan nakon što je OPEC takođe snizio svoje projekcije potražnje.

Nafta je u utorak pojeftinila za više od 4% za barel, na 74 dolara, pod pritiskom slabijih izgleda tražnje i nakon što su mediji objavili da je Izrael voljan da ne pogađa iranske naftne ciljeve.

Svetska potražnja za naftom će ove godine porasti za 860.000 barela dnevno, što je za 40.000 barela dnevno manje u odnosu na prethodnu prognozu, saopštila je IEA. Za sledeću godinu očekuje se proširenje od 1 milion bpd, oko 50.000 bpd više nego što se očekivalo prošlog meseca.

Vodeći naftaši će više investirati u 2025.

Proizvođači sirove nafte i prirodnog gasa će sledeće godine ulagati više u svoje poslovanje zbog manjenog poleta za odustajanje od ovih energenata, prenosi **Reuters**. Razvoj može biti iznenađenje u kontekstu sve više tranzicionih

**STRUČNOST
STVARA
KVALITET**

Kina je godinama pokretala globalni porast potrošnje nafte. IEA je saopštila da su sporiji kineski ekonomski rast i pomeranje ka električnim vozilima promenili paradigmu za drugu po veličini svetsku ekonomiju.

Agencija sa sedištem u Parizu sada očekuje da će kineska tražnja porasti za 150.000 barela dnevno u 2024. godini, što je 30.000 barela dnevno više u odnosu na prethodnu prognozu. Potrošnja je pala za 500.000 bpd u avgustu u poređenju sa istim mesecom prošle godine, četvrti uzastopni mesec pada.

obaveza od strane vlada, ali jednostavno dokazuje jedno: dok ima potražnje, biće i ponude. Investicije u naftu i gas među 23 najveća proizvođača u svetu trebalo bi da porastu za preko 60 odsto do kraja sledeće godine, u

poređenju sa najnižim nivoom 2020. i pandemijom. Prognoza dolazi od Wood

Mackenziea, koji je rekao da će godišnji porast investicija u 2025. biti 5%, što je usporavanje u odnosu na prethodna povećanja investicija.

Ipak, velike naftne kompanije u proseku reinvestiraju čak 50% svog prihoda, a pojedinačne kompanije svojim akcionarima vraćaju između 35% i 60% u vidu dividendi ili otkupa akcija. Štaviše, najveći deo investicija, posebno među kompanijama koje Wood Mackenzie naziva velikim kompanijama u nastajanju, ide u uzvodni segment. Za kompanije u razvoju, čak 90% ukupnih investicija ide u taj segment, što znači više proizvodnje i istraživanja.

U pozadini obaveza za obavezama i obećanja za obećanjem za pokušaj postepenog ukidanja nafte i gasa, ovakvo stanje stvari može izgledati neprirodno. Međutim, kako ističu i sami analitičari kompanije, to je sve samo ne to.

Čak i sa ovim novim fokusom na osnovnu delatnost, naftne i gasne kompanije i dalje ulažu novac u energetska tranziciju, iako neke od njih znatno niže nego ranije. Pet kompanija, prema Wood Meckenzieu-u, troši oko 5 milijardi dolara godišnje na projekte sa niskim emisijama ugljenika. To su Aramco, Adnoc, BP, Shell i Total.

BP: Rafinerijske marže uticale na pad profita u trećem kvartalu

Slabe marže prerade zbog usporavanja globalne potražnje za gorivom i nižih rezultata trgovanja naftom umanjile profit BP u trećem kvartalu za do 600 miliona dolara, saopštila je u britanska naftna kompanija, prenosi **Reuters**.

Globalne rafinerije nafte suočavaju se sa padom profitabilnosti na višegodišnje najniže nivoe, ostrim preokretom za industriju koja je uživala u porastu prinosa nakon pandemije i naglašavajući obim trenutnog usporavanja potražnje.

BP-ov osnovni profit u drugom kvartalu, prema definiciji neto prihoda kompanije, iznosio je 2,756 milijardi dolara.

Rival BP, Shell, je takođe upozorio na pad profitnih marži od prerade i slabu trgovinu naftnim derivatima u trećem kvartalu, dok je

američki naftni glavni Exxon Mobil, rekao prošle nedelje da je pad cena nafte trebalo je da utiče na profit u trećem kvartalu.

Cene nafte pale su za 17% u trećem kvartalu, što je najveći kvartalni pad u godini, zbog zabrinutosti oko globalne potražnje za naftom.

BP-ov izveštaj o zaradi dolazi u vreme kada kada izvršni direktor Murray Auchincloss smanjuje strategiju energetske tranzicije kompanije kako bi povratio poverenje investitora.

Auchincloss je preuzeo kormilo u januaru, ali se borio da zaustavi pad cene akcija BP-a, koji je ove godine bio lošiji od svojih rivala, jer investitori dovode u pitanje sposobnost kompanije da generiše profit u skladu sa svojom trenutnom strategijom.

Rusija smanjuje popust na naftu, flota u senci prevozi najveći deo energenta

Nedavni podaci pokazuju da se diskont na kupovinu ruske nafte smanjuje i izvoz raste uprkos ograničenju cena G-7 na izvoz ruske nafte i sankcijama SAD, prenosi **CNBC**.

Prema podacima kompanije Clearview Energy Partners, cene ruske nafte u poslednje četiri nedelje bile su u proseku oko šest centi ispod Brent sirove nafte cena. Kada je ograničenje u potpunosti uvedeno, u februaru 2023. godine, ruska nafta se prodavala sa popustom od 30%. Pre godinu dana popust je bio oko 16%. Saveznici Ukrajine, uključujući SAD, zabranili su uvoz ruske nafte, dok ograničenje cena ruske nafte koje su uvele zemlje G7, Evropska unija i Australija zabranjuje korišćenje zapadnih pomorskih usluga kao što su osiguranje, označavanje i transport kada tankeri prevoze Ruska nafta po ceni od 60 dolara ili više po barelu za zemlje u kojima se zabrana ne primenjuje.

U nedavnom izveštaju klijentima, Clearview Energy Partners je okarakterisao ograničenje cena G-7 na izvoz ruske nafte u treće zemlje kao „sve labavije“.

Kevin Book, generalni direktor istraživanja kompanije, tvrdi da je deo smanjenja popusta rezultat toga što je ruska nafta pronašla dodatne kupce, uključujući Indiju i Kinu.

Rekordne količine sankcionisane ruske nafte prevozila je „flota u senci“, prema nedavnom izveštaju Lloyd's List.

Endi Lipov, predsednik kompanije Lipov Oil Associates, rekao je da su, uprkos ograničenju cene, neki vlasnici brodova odlučili da je izuzetno isplativo da njihova plovila postanu deo mračne

flote i rizikuju sankcije Sjedinjenih Država i EU.

„Na kraju krajeva, kineske i indijske rafinerije i dalje kupuju rusku naftu sa malim posledicama iz SAD ili EU“, rekao je Lipov.

Broj neosiguranih brodova koji prevoze sankcionisanu naftu takođe se povećao, prema Lojdovoj listi, sa oko 201 od 310 praćenih tankera koji nemaju osiguranje.

Saudi Aramco prenosi fokus na azijska tržišta

Saudi Aramco je otkazao planove za izgradnju rafinerije i hemijske fabrike u Saudijskoj Arabiji i proučava izvodljivost izgradnje još tri takva projekta, prenosi **Oilexp**.

Aramco ne planira da nastavi izgradnju rafinerije od 400.000 barela dnevno u Ras al-Khairu, a predlog da se ona premesti u Džubajl je odložen, rekli su izvori Bloomberg.

Ovo najverovatnije ukazuje na želju za razvojem

petrohemijske u Aziji, posebno u Kini. Aramco veruje da će rast potrošnje petrohemijskih proizvoda premašiti povećanje potražnje za benzinom i dizelom. I ovaj rast će biti koncentrisan u Aziji.

Pored toga, kompanija planira da prouči izvodljivost implementacije još tri petrohemijska projekta u samom kraljevstvu, u oblasti gradova Džubail i Janbu na Crvenom moru.

Nova libijska nafta smanjila cene energenata u Evropi

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

Trgovinski izvori i analitičari otkrili su da je nastavak proizvodnje libijske nafte doveo do viška u zalihama sirove nafte u Evropi, primoravajući konkurentne prodavce da smanje svoju cenu.

Prema podacima **LSEG-a**, premija azerbejdžanske lajt nafte u odnosu na referentnu vrednost od Brenta pala je na 1,55 dolara po barelu, najniže od aprila.

Reuters je citirao Sofiju Priblodnaju, analitičarku FGE Energy-a, koja je rekla da su u prvih 11 dana oktobra razlike među ostalim glavnim vrstama

sirove nafte na Mediteranu — CPC Blend, Saharan i libijski Es Sider mešavine — takođe oslabile.

„Gledajući unapred, ove mediteranske klase će se suočiti sa većim pritiskom od drugog najvećeg polja koje hrani CPC mešavinu—Kashagan—koji se vraća iz potpunog gašenja zbog održavanja posle 10. novembra“, dodala je ona.

Cene zapadnoafričke sirove nafte, koja je takođe zamena za libijsku naftu, takođe bi mogle da oslabe.. Nigerijski Bonni Light je prošle nedelje ponuđen blizu premije od 1 dolar po barelu u odnosu na stari Brent i nešto ispod te vrednosti, najniže od decembra 2023, prema podacima LSEG-a. Proizvodnja sirove nafte OPEC-a pala je za 604.000 barela dnevno (bpd) u septembru u poređenju sa avgustom, pošto je proizvodnja u Libiji uglavnom zaustavljena usred političkog zastoja, a Irak je krenuo da poboljša usklađenost sa politikom OPEC+.

Svih 12 proizvođača iz OPEC-a proizvodili su u proseku 26,04 miliona barela dnevno, prošlog meseca, što je za 604.000 barela dnevno manje u odnosu na avgust, zbog pada libijske proizvodnje od 410.000 barela dnevno, pokazao je u ponedeljak mesečni izveštaj o tržištu nafte (MOMR) OPEC-a, prenosi **Oilprice**.

Libija, koja je izuzeta iz sporazuma OPEC+, zabeležila je pad prosečne proizvodnje na 540.000 barela dnevno u septembru, što je više nego prepolovljeno u poređenju sa 1,2 miliona barela dnevno koliko je zemlja proizvodila pre višemesečne krize koja je počela krajem avgusta. Proizvodnja u Libiji je nastavljena početkom oktobra i sada se vratila na 1,3 miliona barela dnevno.

IEA ostaje pri svojoj proceni vrhunca potražnje nafte i gasa do 2030. godine

Potražnja za naftom, prirodnim gasom i ugljem bi trebalo da bude na vrhuncu do kraja decenije, saopštila je u sredu Međunarodna agencija za energetiku (IEA), potvrđujući svoju prošlogodišnju prognozu da će sva tri fosilna goriva imati vrhunac potražnje do 2030. godine.

Svet se brzo kreće ka dobu električne energije, rekao je izvršni direktor IEA Fatih Birol, komentarišući novi izveštaj agencije World Energi

Outlook 2024 objavljen danas.

U skladu sa trenutnim političkim postavkama, izveštaj IEA otkriva da će izvori sa niskim emisijama proizvoditi više od polovine svetske električne energije pre 2030. U isto vreme, predviđa se da će potražnja za sva tri fosilna goriva i dalje dostići vrhunac do kraja decenije, navodi agencija, koja se godinama zalaže za brzu energetska tranziciju.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

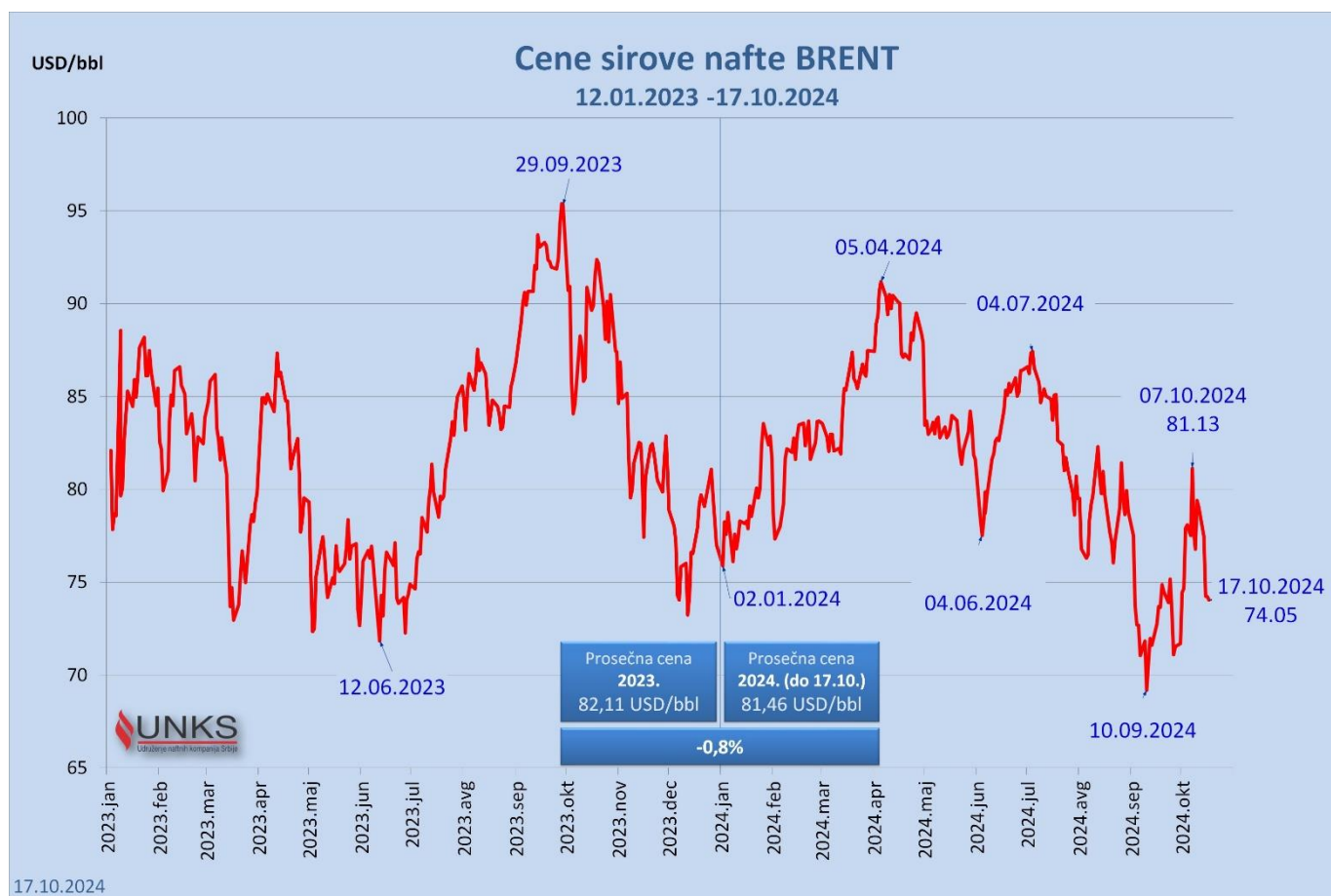
"U prethodnim izveštajima World Energy Outlook, IEA je jasno stavila do znanja da je budućnost globalnog energetskeg sistema električna - a sada je vidljiva svima", rekao je Birol u saopštenju.

„U istoriji energetike, bili smo svedoci doba uglja i doba nafte – i sada se brzo krećemo u doba električne energije, koje će definisati globalni energetske sistem koji ide napred i sve više se zasniva na čistim izvorima struja.“

IEA očekuje preveliku ponudu nafte i tečnog prirodnog gasa (LNG) u drugoj polovini ove decenije, što bi pritiskalo cene na niže i pružilo preko potrebno olakšanje potrošačima, takođe je saopštila IEA.

Ipak, agencija vidi „prostor za manevrisanje od pritiska na cene goriva“ kao mogući podsticaj za kreatore politike „da se fokusiraju na povećanje investicija u prelazak na čistu energiju i uklanjanje neefikasnih subvencija za fosilna goriva“, napominje agencija.

I „Uprkos rastućem zamahu iza tranzicije čiste energije, svet je još uvek daleko od putanje usklađene sa svojim neto nultim ciljevima“, upozorila je IEA. Ranije ovog meseca, agencija je saopštila da uprkos porastu povećanja obnovljivih izvora energije, svet nije na pravom putu da postigne cilj utrostručenja kapaciteta obnovljive energije do 2030. godine.

Države EU traže bolje izveštavanje o uvozu ruskog gasa

Grupa zemalja EU, uključujući Francusku i baltičke države, zatražila je od Evropske komisije da pooštri pravila izveštavanja u celom bloku o uvozu ruskog LNG-a, pokazalo je pismo poslato komisiji, prenosi **Yahoo**. EU je usvojila 14. paket sankcija u junu koji uključuje zabranu pretovara ruskog tečnog prirodnog gasa (LNG) u svojim lučkim područjima. Moskva koristi evropske luke za pretovar na druga plovila za dalja odredišta u Aziji.

Ograničenja su prestala sa zabranom uvoza ruskog LNG-a. Neke zemlje EU i dalje dobijaju ruski gasovodni gas preko Ukrajine i Turske. Od tada se uvoz ruskog LNG-a u Evropu povećao u Belgiju i Holandiju gde se odvijala većina pretovara. Belgija je pozvala na jače mere. „Smatramo (da) važno da se obezbedi puna transparentnost uvoza ruskog prirodnog gasa i da se rasvetli identitet dobavljača prirodnog gasa koji uvoze ruski LNG“, navodi se u dokumentu.

Dalje, zemlje žele da komisija pojača „obavezu izveštavanja o operacijama istovara ruskog LNG“, pošto javni podaci ne daju „potpunu sliku“. Paket uključuje period zatvaranja do marta, a članice EU žele da komisija prije toga predloži jača pravila izveštavanja. To bi uključivalo traženje od operatera skladišta LNG-a da dostave informacije o udelu ruskog LNG-a u pretovarenom teretu i operatera skladišta za praćenje porijekla LNG-a.

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

Dokument su zajedno potpisale Litvanija, Austrija, Češka, Finska, Estonija, Letonija, Luksemburg i Švedska.

Rusija može da preuzme 25 odsto tržišta LNG?

Analitičari Kept-a su zaključili da bi Rusija, uprkos pritiscima sankcija na industriju tečnog prirodnog gasa (LNG), mogla da zauzme 20-25 odsto globalnog tržišta nakon 2035. godine, piše **RBC**.

„Rusija, koja se suočila sa pritiskom sankcija na industriju tečnog prirodnog gasa (LNG), i dalje može da zauzme ciljnih 20-25% globalnog tržišta, ali posle 2035. godine“, navodi se u članku.

Publikacija je navela da je Rusija trenutno jedan od prvih pet najvećih proizvođača i izvoznika LNG u svetu. Međutim, analitičari predviđaju da će do 2030. godine konkurentski dobavljači povećati

svoje proizvodne kapacitete za 20 odsto, što će dovesti do povećanja cenovne konkurencije.

Da bi ostvarila svoj potencijal na brzorastućim tržištima globalnog juga, Rusija treba da postigne visok nivo tehnološke nezavisnosti u proizvodnji LNG-a i izgradnji sopstvene tankerske flote, napominju analitičari Kepta.

Ranije je Aleksej Miler, šef Gazproma, takođe visoko ocenio izgled globalnog južnog tržišta i napomenuo da će udeo ovih zemalja u globalnoj potrošnji dostići 70 odsto do 2050. godine.

Komesar EU upozorava: Svaki novi sporazum o ruskom gasu „opasan“ izbor

Komesar Evropske unije za energetiku Kadri Simson upozorila je kompanije iz bloka da bi svaki potencijalni novi sporazum o zadržavanju protoka

dolaze kroz gasovod. Međutim, čini se da dogovor nije blizu jer je ostalo manje od tri meseca. I Kijev i Moskva su rekli da su voljni da pronađu rešenje

koje bi moglo da uključi Azerbejdžan, iako su izraženi strahovi da će se ruske isporuke potajno mešati.

Simsonova, koja se bliži kraju svog mandata kao šefica energetike, rekla je da je Evropska komisija u potpunosti spremna za scenario nulte tranzite zahvaljujući alternativnim putevima snabdevanja i jakim nivoima skladištenja. Predsednica Komisije Ursula fon der Lajen rekla je da je na Ukrajini da odluči o budućnosti gasovoda, dok su

gasu iz Rusije kroz Ukrajinu bio „opasan“ izbor, presli **Bloomberg**.

„Nema izgovora, EU može da živi bez ovog ruskog gasa“, rekla je Simson na konferenciji za novinare posle sastanka ministara energetike. „Ovo je politički izbor i opasan.“

Ključni sporazum o tranzitu gasa između Moskve i Kijeva ističe 31. decembra i pregovori se nastavljaju u pokušaju da se zadrže tokovi koji

zvaničnici EU rekli da neće ulaziti u nove pregovore.

Obim će morati da bude oko 10 do 11 milijardi kubnih metara da bi se dostigao nivo potreban za nesmetanu isporuku kroz ogroman ukrajinski sistem cevovoda, oko pet milijardi kubnih metara manje nego trenutno, prema ljudima koji su upoznati sa ovim problemom.

„Snaga Sibira 2“ će značajno uzdrmati tržište

Rusko-kineski gasovod Snaga Sibira 2 je „crna mačka“ na globalnom tržištu gasa, smatraju analitičari Međunarodne agencije za energetiku, prenosi **Sibmedia**. U godišnjem izveštaju World Energy Outlook (VEO 2024) navodi se da globalno tržište gasa očekuje višak tečnog prirodnog gasa (LNG) do 2030. godine, a rusko-kineski projekat za 50 milijardi kubnih metara mogao bi da pogorša situaciju, prenosi RBC, pozivajući se na dokument.

Izgradnja LNG postrojenja će dovesti do veće ponude, što će dovesti do pada globalnih cena gasa i suočavanja dobavljača sa oštrom konkurencijom.

Kina, kao veliki potrošač gasa, smanjiće kupovinu LNG-a ako gasovod Snaga Sibira 2 bude završen. Iz tog razloga će se globalni višak LNG povećati, kaže studija. Istovremeno, agencija ne očekuje pokretanje rusko-kineskog projekta.

IEA: „Poplava“ LNG kreće od 2026. godine

Novi talas tečnog prirodnog gasa (LNG) će izaći na tržište tvrdi je Fatih Birol, izvršni direktor

Međunarodne agencije za energiju (IEA), obraćajući se na prezentaciji IEA-e World Energy

Birol je primetio da kako se približavamo drugoj polovini ove decenije, tržište energije ulazi u novi kontekst, koji karakteriše ublažavanje osnova u sektoru nafte i gasa. „To je mnogo udobniji tržišni kontekst“, objasnio je on. On je istakao ključne razloge iza ove promene: „Događaji na strani snabdevanja energijom ili naftom i gasom pokreću ovu promenu“.

Fokusirajući se na prirodni gas, Birol je ukazao da se očekuje da će značajan priliv novog LNG-a doći na tržište počevši od 2026. godine i kasnije. „Količina novog LNG-a, koji uglavnom dolazi iz Katara i Sjedinjenih Država, činiće oko 50% kapaciteta LNG-a koji danas imamo – ogroman rast“, rekao je on.

Što se tiče naftnog fronta, on je ukazao na pojavu novih projekata u ključnim zemljama, koji se zajednički nazivaju „američki kvartet“. „U Sjedinjenim Državama, Kanadi, Brazilu i Gvajani, između ostalih, videćemo značajnu količinu novih ponuda“, primetio je Birol. „Ulazimo u novi tržišni kontekst od 2025., 2026. godine“, naveo je on, ističući obilje ponude i slabiju tražnju u sprezi sa snažnim kretanjem ka čistoj energiji. "Šta to znači? Postoje ozbiljne implikacije za sve."

Birol je izneo nekoliko potencijalnih implikacija ovog razvoja: „Prvo, obilna ponuda je uvek dobra za rešavanje mogućih rizika energetske bezbednosti. Ovo je dobra vest.“

„Drugo, ova povećana ponuda bi verovatno izvršila pritisak na smanjenje cena energije, što je

korisno za mnoge zemlje uvoznice energije,“ dodaje on.

**PRETVORITE POENE
U TRENUTKE RADOSTI**

Preuzmite novu OMV MyStation aplikaciju i otkrijte svet sjajnih pogodnosti.

Međutim, on je upozorio da „u okruženju sa nižim cenama nafte i gasa, konkurencija za alternativu čiste energije može postati izazovnija jer moraju da se takmiče sa jeftinijim rivalima iz fosilnih goriva“.

On je naglasio potrebu da zainteresovane strane obrate veliku pažnju na ovu dinamiku dok planiraju budućnost.

SAD podržava Srbiju u smanjenju zavisnosti od ruskih energenata

SAD će podržati napore Srbije da povuče svoje oslanjanje na uvoz fosilnih goriva iz Rusije i ubrza prelazak na obnovljive izvore energije, rekao je visoki diplomata Stejt departmenta tokom posete toj balkanskoj zemlji, prenope **mediji**.

iz Azerbejdžana na istoku.

Ali jedinu rafineriju u Srbiji, NIS, kontroliše Gazprom njeft, zbog čega je nacija od 6,7 miliona ljudi izložena Putinovom „oružavanju energije“, rekao je Fernandez posle sastanka sa predsednikom Aleksandrom Vučićem i najvišim zvaničnicima vlade u Beogradu.

„Dobrim očima vidimo činjenicu da Srbija želi da diverzifikuje svoje izvore energije“, rekao je Fernandez. „Neke zemlje su na teži način naučile da će Putin naoružati zavisnost zemalja od energije.

SAD i Srbija su prošlog meseca u Vašingtonu potpisale sporazum o saradnji na energetske projektima i snabdevanju kritičnim mineralima. Grupa Rio Tinto planira da otvori najveći evropski rudnik litijuma na Balkanu, uprkos snažnom protivljenju lokalnih ekoloških grupa.

Očekuje se da će kompanija UGT Renewables sa sedištem na Floridi sledeće nedelje potpisati sporazum o razvoju solarne farme kapaciteta 1 gigavat u Srbiji, dok jedinica američkog inženjerskog giganta Bechtel Corp razmatra planove za pumpnu hidroelektranu od 2,4 gigavata na Dunavu. Reka na granici sa Rumunijom, rekao je Fernandez.

Vučić je potvrdio planove za solarni projekat, rekavši da će pomoći u povećanju proizvodnje električne energije kako bi se zadovoljila rastuća potrošnja.

„Čast nam je i privilegija da razgovaramo o jednom od najvažnijih aspekata naših odnosa“ sa SAD, rekao je srpski predsednik posle sastanka sa

ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
“МИХАЈЛО ПУПИН”
ЗРЕЊАНИН

ЗНАЊЕ ЗА
НОВО ВРЕМЕ

website: www.tfzr.uns.ac.rs
mail: dekanat@tfzr.rs

Poseta Hozea Fernandez, podsekretara za ekonomski rast, energetiku i životnu sredinu, naglašava napore Vašingtona da ograniči uticaj Kremlja u regionu jugoistočne Evrope gde ruski lider Vladimir Putin i dalje ima saveznike.

Dugo se oslanjajući na uvoz gasa iz Rusije, Srbija nastoji da doda rute za snabdevanje energijom novim gasovodnim vezama, uključujući terminal za tečni prirodni gas u Grčkoj na jugu, kao i uvoz

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Fernandesom.

Pod Vučićevim vođstvom, Srbija je nastojala da izbalansira svoje veze sa SAD i Evropskom unijom, kojoj teži da se pridruži, kao i sa Rusijom i Kinom.

Osuđujući napad Rusije na Ukrajinu, vlada u Beogradu je do sada odbijala da usvoji sankcije

Sijarto: Veto na sankcije EU Rusiji, ako nema izuzeća kupovine ruske nafte

Mađarska će staviti veto na evropske sankcije Rusiji ako Budimpešta bude ukinula izuzeće od zabrane kupovine ruske nafte, izjavio je za **RIA Novosti** mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto.

"Sankcije se obično preispituju u ciklusu od šest mjeseci. Sve dok su sankcije na snazi moraju ostati izuzeća za isporuku nafte Mađarskoj i Slovačkoj, jer ćemo u suprotnom staviti veto na sankcije", rekao je Sijarto, prenosi Srna.

Prema njegovim rečima, lideri drugih članica EU to dobro razumeju, pa su izuzeci zagarantovani.

Mađarska pregovara sa Gazpromom za dodatne količine gasa

Mađarska i Gazprom pregovaraju o dodatnim isporukama gasa Budimpešti sledeće godine, rekao je mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto ruskoj novinskoj agenciji RIA, preneo je **Reuters**.

"Već smo potpisali dodatni sporazum za poslednji kvartal ove godine, koji pokriva dodatne količine po konkurentnoj ceni. Trenutno pregovaramo o dogovoru za sledeću godinu", rekao je on ruskoj agenciji.

Gazprom je prošle nedelje, ne iznoseći detalje, saopštio da je sa Mađarskom potpisao memorandum o mogućem povećanju prodaje ruskog gasa, podseća Reuters.

Peter Sijarto tvrdi da memorandum uključuje odredbu o dodatnim ugovorima uz dugoročne ugovore za naredne godine koji garantuju konkurentnost cena.

Kremlju.

S&P Global Ratings je ovog meseca poboljšao kreditni rezultat Srbije, čime je izvukao njene devizne obveznice iz statusa smeća i započeo transformaciju zemlje u izdavaoca investicionog ranga.

U maju 2002. godine lideri EU usvojili su šesti paket sankcija Rusiji, prema kojem je predviđeno postepeno uvođenje embarga na uvoz ruske nafte.

Međutim, zabrana se odnosi samo na transport morem, dok za naftu koja dolazi gasovodom „Družba” nema sankcija, pre svega zahvaljujući zahtevu Mađarske.

Sijarto je istakao da pristup EU nije racionalan kada je reč o planu odustajanja od ruske energije do 2027. godine i da Budimpešta neće ići takvim putem.

Mađarska i Gazprom su takođe prošle nedelje potpisali sporazum koji im omogućava da u potpunosti iskoriste gasovod Turski tok za snabdevanje Budimpešte ruskim gasom.

Ovaj dogovor, rekao je Sijarto za RIA, omogućava Budimpešti da poveća količine kupljene u okviru "svih trgovinskih ugovora".

Reuters tvrdi da Rusija trenutno izvozi svoj prirodni gas u Evropu na dva puta: gasovodom koji je izgradio Sovjetski Savez koji prolazi kroz Ukrajinu i gasovodom Turski tok za Tursku koji ide po dnu Crnog mora. Međutim, ugovor o tranzitu gasa između Rusije i Ukrajine ističe krajem godine.

Mađarska energetska grupacija MOL postigla je u septembru sporazum o nesmetanim isporukama ruske nafte preko Belorusije i Ukrajine preko naftovoda Družba, nakon što je Kijev u junu

dodao ruski energetska gigant Lukoil na svoju listu sankcija.

To je navelo mađarsku vladu da izrazi zabrinutost u vezi sa sigurnošću snabdevanja.

MOL i Turkish Petroleum Corporation potpisali memorandum o saradnji

MOL grupa je u Istanbulu potpisala Memorandum o razumevanju sa Turkish Petroleum Corporation (TPAO) radi formiranja strateškog partnerstva za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika, prenosi **Worldoil**.

pokriva potencijalno zajedničko učešće u projektima istraživanja, razvoja polja i proizvodnje u Kaspijskom regionu, Turskoj, Severnoj Africi i Bliskom istoku, kao iu Centralnoj i Istočnoj Evropi.

Kompanije su se dogovorile da svoju saradnju nakon uspešnih međunarodnih zajedničkih projekata prošire na potencijalno partnerstvo u istraživanju u Turskoj i drugim regionima.

Memorandum o razumevanju potpisali su u Istanbulu predsednik i izvršni direktor MOL grupe Žolt Hernadi i predsednik i izvršni direktor Turkish Petroleum Ahmet Turkoglu.

U skladu sa Memorandumom o razumevanju (MoR), MOL grupa i Turkish Petroleum su se složili da obezbede svoje kombinovano iskustvo, tehničko i komercijalno znanje, napredne tehnike i finansijska sredstva.

MOL grupa i Turkish Petroleum sarađuju na projektima istraživanja i proizvodnje ugljovodonika kao partneri u zajedničkom ulaganju u Azerbejdžanu na polju Azeri-Chirag-Deepwater Gunashli (ACG) i na polju Baitugan u Rusiji.

Štaviše, Memorandum o razumevanju takođe

Novi aneks ugovora za novo postrojenje riječke rafinerije

U rafineriji INA u Rijeci potpisan je novi aneks ugovora o izgradnji postrojenja za tretman teških ostataka, koji nastavlja osnovni ugovor iz decembra 2019. i prethodni dodatak tom ugovoru koji je potpisan u martu 2023. godine.

obezbeđen novim garancijama.

Ova nova dopuna ugovora predviđa nove rokove za završetak projekta rafinerije, prenosi **Energetika net**.

Završetak izgradnje očekuje se do početka četvrtog kvartala 2025. godine. Završetkom izgradnje i puštanjem u rad postrojenja za preradu teških ostataka, Inin rad rafinerija će postati profitabilniji.

Takođe, će povećati vrednost projekta nadogradnje u rafineriji do 6 odsto ako se ispoštuju novi rokovi, zbog čega je projekat

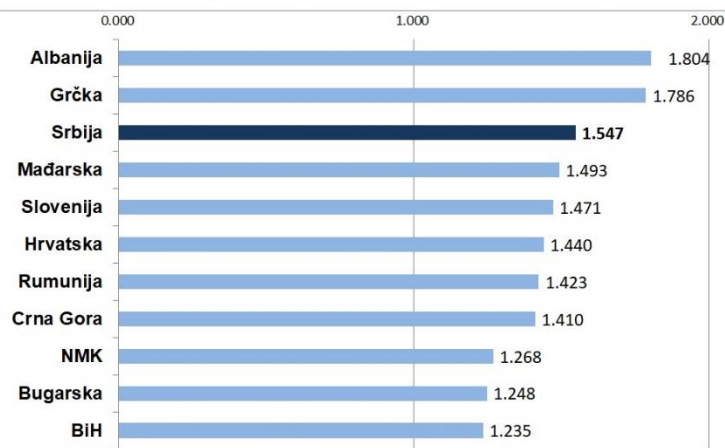
To će istovremeno doprinijeti sigurnosti snabdijevanja energentima Hrvatske i susjednih zemalja, objavila je INA koristeći HINA-in OTS servis.

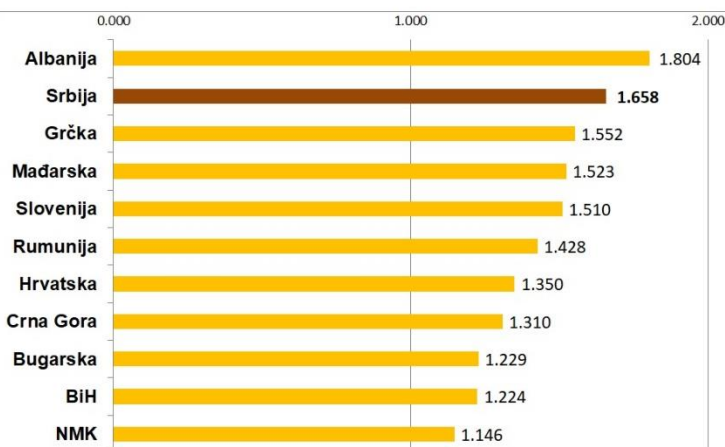
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

14.10.2024. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

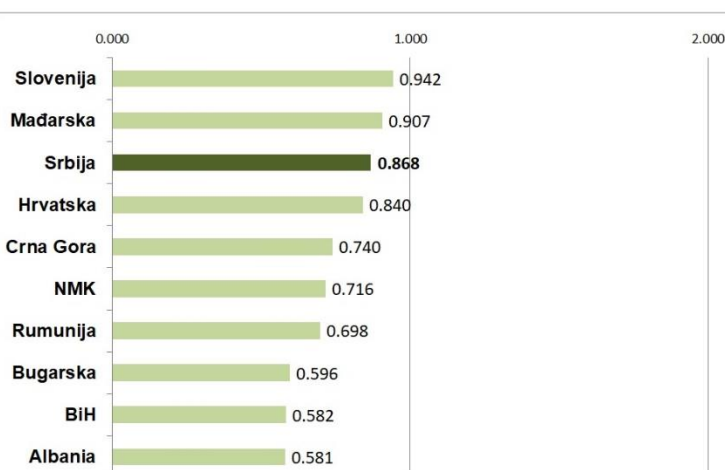
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.804	+23.06%
Grčka	1.786	+21.84%
Srbija	1.547	+5.52%
Mađarska	1.493	+1.87%
Slovenija	1.471	+0.34%
Hrvatska	1.440	-1.77%
Rumunija	1.423	-2.93%
Crna Gora	1.410	-3.81%
NMK	1.268	-13.47%
Bugarska	1.248	-14.86%
BiH	1.235	-15.77%
Prosečna cena u regionu		1.466

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.804	+26.12%
Srbija	1.658	+15.91%
Grčka	1.552	+8.51%
Mađarska	1.523	+6.45%
Slovenija	1.510	+5.57%
Rumunija	1.428	-0.20%
Hrvatska	1.350	-5.62%
Crna Gora	1.310	-8.41%
Bugarska	1.229	-14.08%
BiH	1.224	-14.39%
NMK	1.146	-19.85%
Prosečna cena u regionu		1.430

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Slovenija	0.942	+26.12%
Mađarska	0.907	+21.45%
Srbija	0.868	+16.18%
Hrvatska	0.840	+12.47%
Crna Gora	0.740	-0.92%
NMK	0.716	-4.20%
Rumunija	0.698	-6.55%
Bugarska	0.596	-20.18%
BiH	0.582	-22.12%
Albania	0.581	-22.27%
Prosečna cena u regionu		0.747

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
 Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

WPC
ENERGY
SERBIA

**NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET**

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
